

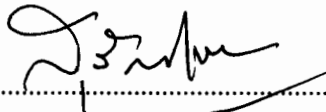
การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

กนกอร ภัคดีการ

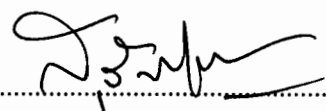
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

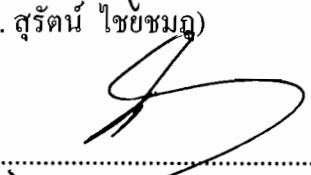
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ กนกอร ภักดีการ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร. สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร. สุรัตน์ ไชยชมภู)

..... กรรมการ
(ดร. สุนทร ชานาน))

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แอ้มกลีกร)
วันที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2557

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สมุทพร ชำนาญ คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เพื่อมาปรับแก้งานนิพนธ์ให้มีความถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย ขอขอบคุณ จำสืบเอกสมนึก กล้าหาญ ผู้อำนวยการ โรงเรียนและคณะครู คณะผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 6 ที่อำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่คุณบิดามารดา คือ นายสวาสดี ภักดีการและนางพิศมัย ภักดีการ ผู้ให้ชีวิตและอนาคต ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ชี้แนะและวางพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณที่เป็นทุกท่านที่เป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้จนประสบผลสำเร็จดังความมุ่งหมายทุกประการ

กนกอร ภักดีการ

56990068: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม.(การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

กนกอกร ภัคศิการ: การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 (TEACHER'S PARTICIPATION IN
ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF SCHOOL IN NAKHON RATCHASIMA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 6) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์:
สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ค. 78 หน้า. ปี พ.ศ. 2557.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูใน
การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6
ประชากรคือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำนวน
2,309 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 6 จำนวน จำนวน 331 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random
sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร
งานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ซึ่งมีค่า
อำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 ถึง .67 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ร้อยละ สถิติเปรียบเทียบ
t - test แบบ Independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวม
และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ...	9
แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ	11
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	19
การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ	22
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การจัดกระทำข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก	67
ภาคผนวก ข	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย	78

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	38
2	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป จำแนกตามชั้นที่สอนและประสบการณ์ ในการทำงาน	43
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในภาพรวม	44
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการกำหนดเป้าหมาย	45
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน ...	46
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการร่วมตัดสินใจ	47
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการติดต่อสื่อสาร	48
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน	49
9	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน	50
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของการมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	51
11	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	52
12	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ยจากผู้เชี่ยวชาญ	74
13	การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	76
14	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ	77

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	ทฤษฎีการตั้งเป้าหมายว่าด้วยแรงจูงใจในการทำงาน	25

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลและสังคม การถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จริยธรรม ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยการเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงาม ของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จริยธรรม ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาดนเองอย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 12)

การเรียนรู้เป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวคิดและพฤติกรรมอันเนื่องมาจากได้รับ ประสบการณ์ของผู้เรียนที่ได้ศึกษา ค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ ฝึกหัด สืบค้น แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกันและทำงานเป็นทีม สามารถเชื่อมโยงความรู้ ความจำและติดตามผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูเป็นผู้ชี้แนะให้คำแนะนำหรือสร้างสิ่งแวดล้อมกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณธรรมและคุณค่านิยมที่พึงงาม สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติได้ปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่เน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ 10 ประเด็นคือ ความรู้โดยสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้เรื่องของตนเอง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตและ ประกอบอาชีพ การเรียนรู้มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การแก้ปัญหาโดยเน้นประสบการณ์และการ ฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้มุ่งพัฒนาประชาธิปไตย การเรียนรู้ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้โดยความร่วมมือของครอบครัวและชุมชนและ การประเมินผลผู้เรียน ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกันในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ให้กับผู้เรียน นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนและชุมชน ท้องถิ่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 12)

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในโรงเรียนที่จำเป็นต้องให้ ความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสนใจ ตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ ปรับปรุงตนเองให้รู้และเข้าใจงานวิชาการ สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งด้านหลักสูตรและ

การเรียนการสอน ต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นหมู่คณะ โดยมีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ 12 งาน คือ วางแผนงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก มุ่งการร่วมมือกันทำงานกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นไปตามระบบหน่วยงานของต้นสังกัด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ กำหนดมาตรฐานรายปี รายภาค กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กำหนดเวลาเรียน จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ตลอดจนกำหนดลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ตลอดจนกำหนดลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้ และตัวผู้เรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ ใช้การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ให้ผู้ปกครอง ชุมชน ครอบครัว และสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยรวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 59)

การบริหารในปัจจุบันได้นำแนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์ด้านการบริหารและการตัดสินใจโดยยึดหลักด้านจิตใจของการทำงาน เพื่อให้ได้ทั้งหัวใจ ความคิดและแรงกายทำงาน โดยการให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการบริหาร การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการบริหารจะทำให้ผู้ปฏิบัติงาน เกิดความรู้สึกเกี่ยวข้องกับงานหรือองค์การ ซึ่งหากได้มีการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันแล้วจะเป็นผลให้เกิดข้อผูกมัดหรือสิ่งที่ตกลงใจร่วมกัน (อนันตชัย อุทัยพัฒนาชีพ, 2544 หน้า 36) ซึ่งสอดคล้องกับชร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 556) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ โดยเฉพาะทางการศึกษา โดยมีหลักการสำคัญที่มีส่วนร่วมในการสร้างความภาคภูมิใจ โดยธรรมชาติแล้ว การทำงานคนเดียวย่อมสำเร็จได้ยากจึงต้องร่วมแรงร่วมใจกันในองค์การ ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม องค์การจึงพัฒนาไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคคลในหน่วยงานหรือองค์การจะสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพนั้น (Lodahl, 1968) นอกจากปัจจัยด้านลักษณะงาน

ความทุ่มเทในงานหรือการมีส่วนร่วมในงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ ความสามารถและศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรนั้น ประสบความสำเร็จในการบริหารงานและ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน ความทุ่มเท ในการปฏิบัติงานเป็นระดับของการทำหน้าที่ บุคคลมีผลจากความพึงพอใจของเขาเองหรือคุณค่าของตนเองต่องานที่ปฏิบัตินั้นจะทำให้ได้ผลงาน ที่มีปริมาณและคุณภาพ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะบุคคลต่าง ๆ ในการร่วม วิจัยตัดสินใจกำหนดนโยบายในส่วนที่มีความสำคัญ ซึ่งพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อให้ การบริหารงานมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบในการดำเนินการด้าน การกำหนดเป้าหมายของ สถานศึกษา การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการร่วมปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้อง การติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีที่ตรงกัน นอกจากนี้การกำหนดให้ผู้ได้บังคับขาดมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจจะส่งผลให้งานมีคุณภาพยิ่งขึ้น (สุทธินิย์ เรื่องฤทธิ์, 2546, หน้า 2)

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ การศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการดำเนินงาน สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งเป็ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) มาตรฐานหรือคุณภาพ การศึกษามักจะดูจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน ได้อย่างชัดเจน (สุทธินิย์ เรื่องฤทธิ์, 2546, หน้า 4)

การดำเนินงานการจัดการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ได้ดำเนินตามนโยบายรัฐบาล รวมถึงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอย่างเคร่งครัด แต่การดำเนินการดังกล่าวยังพบว่า การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาหลาย ๆ ด้าน ยังไม่ประสบ ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการ โดยมีผลการสอบ ที่เป็นแหล่งยืนยันคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในหลายระดับชั้นต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งแสดง ให้เห็นว่าคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จ อันเนื่องจาก ครูขาดการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการ ครูไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่และการมอบหมายตรงกับความรู้ ความสามารถ ครูไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียนและครูไม่มีส่วนร่วม ในการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในองค์ประกอบ 4 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย บทบาทร่วมใน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในองค์ประกอบ 4 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย บทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ และการติดต่อสื่อสาร เป็นเรื่องที่ควรศึกษาอย่างยิ่ง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูล การบริหารงานวิชาการ โดยผู้วิจัยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นหากครูได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในตัวนักเรียน ครู ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นต่อสังคม รอบด้าน และทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์ทั้งในบริบทของสถานที่ เวลา เพื่อให้งานวิจัยที่กำลังทำการศึกษาค้นคว้ามีประสิทธิภาพเข้าถึงได้ตรงตามความต้องการของผู้วิจัย และยังสามารถนำไปพัฒนาพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์ทำงาน

คำถามของการวิจัย

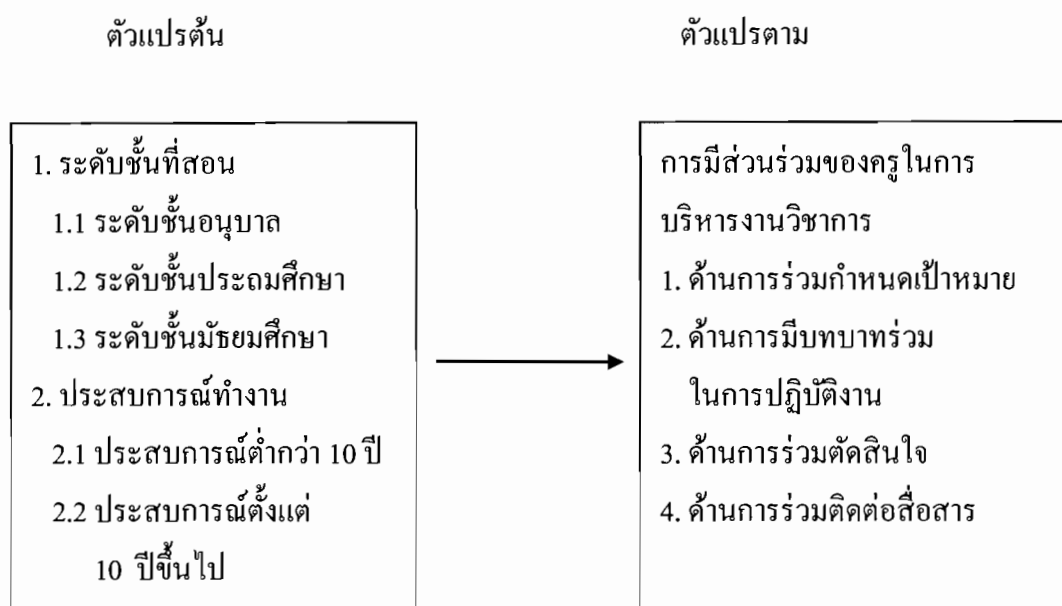
1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของเบคคาร์ด (Beckhard, 1987) ประกอบด้วยการร่วมกำหนดเป้าหมาย การมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจและการร่วมติดต่อสื่อสาร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตามแนวคิดของเบคคาร์ด (Beckhard, 1987) ประกอบด้วยการร่วมกำหนดเป้าหมายการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจและการร่วมติดต่อสื่อสาร

2. ประชากร

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 2,309 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 331 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น จำแนกเป็น

3.1.1 ระดับชั้นที่สอน

3.1.1.1 ระดับชั้นอนุบาล

3.1.1.2 ระดับชั้นประถมศึกษา

3.1.1.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษา

3.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.2.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 10ปี

3.1.2.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ

3.2.1 การกำหนดเป้าหมาย

3.2.2 การมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน

3.2.3 การร่วมตัดสินใจ

3.2.4 การติดต่อสื่อสาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารการศึกษาวางแผนงานวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุน การวิเคราะห์หลักสูตร พัฒนาหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การจัดการเรียนรู้ การทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดหาผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดบริการห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การนิเทศภายใน การนิเทศการสอนและการประกันคุณภาพ

2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูกับผู้บริหาร หรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนสื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดบริการห้องสมุด การนิเทศภายใน การประชุมอบรมทางวิชาการ การนิเทศการสอน และประกันคุณภาพ ซึ่งวัดได้จาก การตอบแบบสอบถามของครู ประชากรในขอบข่ายการมีส่วนร่วม 4 ด้าน

2.1 การร่วมกำหนดเป้าหมาย หมายถึง การเปิดโอกาส ให้ครูเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ของงานวิชาการ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการกำหนด

รับทราบและเข้าใจ เป้าหมายที่มีความชัดเจน เหมาะสม กระจ่าง แม่นยำ เป็นที่ต้องการและยอมรับทำให้เป็นการสร้างแรงยึดเหนี่ยว การทำงานร่วมกัน ซึ่งจะเชื่อมโยงเกี่ยวกับแผนงาน หลักสูตร คุณลักษณะนักเรียน มาตรฐานการเรียนการสอน กิจกรรมทางวิชาการ การนิเทศและการประเมินผล

2.2 การมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดตารางสอน พิจารณาครูเข้าสอน การนิเทศชั้นเรียน กำหนดเนื้อหาสาระ การเขียนแผนการสอน และตรวจแผนการสอน การวัดประเมินผล การเป็นวิทยากร การเผยแพร่ผลงานวิชาการ นวัตกรรมต่าง ๆ และการปรับปรุงแผนงานวิชาการ

2.3 การร่วมตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร สถานศึกษา การทำแผนงานวิชาการด้านข้อมูล เกี่ยวกับตัวนักเรียน ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง กรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ ทรัพยากร กิจกรรมนักเรียน รวมทั้งตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการดำเนินงานทางวิชาการ

2.4 การร่วมติดต่อสื่อสาร หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร เกี่ยวกับงานวิชาการในด้านประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ การสร้างความเข้าใจกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ระดับชั้นที่สอน หมายถึง ภาระงานหลักของครูผู้สอนในแต่ละระดับชั้น โดยแบ่งเป็น

3.1 ระดับชั้นอนุบาล หมายถึง ครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาล 1 - 2

3.2 ระดับชั้นประถมศึกษา หมายถึง ครูผู้สอนในระดับชั้นประถม 1 - 6

3.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา 1 - 3

4. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 จำแนกเป็น

4.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี

4.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเท่ากับ 10 ปี หรือมากกว่า 10 ปี

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ครูธุรการ และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6

6. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาระดับภูมิภาค ที่ดูแล และเป็นจุดศูนย์รวมทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัด ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแก้งสนามนาง อำเภอลำทะเมนชัย อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอบัวใหญ่ อำเภอบัวลาย และอำเภอสีดา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษามีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยการศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6
2. แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
 - 3.1 ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
 - 3.2 ประโยชน์ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
4. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ
 - 4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 4.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 4.3 ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยภายนอกประเทศ

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6

การบริหารงานในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแก้งสนามนาง อำเภอดง อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอบัวใหญ่ อำเภอบัวลาย และอำเภอสีดา มีสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดจำนวนทั้งหมด 189 โรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 2,309 คน และภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 แบ่งภาระงานเป็น 8 ภารกิจ คือ กลุ่มอำนวยการ

กลุ่มบริหาร งานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลทางการศึกษากลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน และหน่วยตรวจสอบภายใน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6, 2555)

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นองค์กรส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ และพร้อมสู่มาตรฐานสากล ภายในปี พ.ศ. 2563

พันธกิจ (Mission)

พัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อยกระดับให้ประชากรในวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากล

ค่านิยม

องค์กรมีชีวิต พร้อมจิตบริการ ประสานความร่วมมือ ยึดถือคุณธรรม นำสู่มาตรฐาน

เป้าประสงค์หลัก

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี อย่างทั่วถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเข้มแข็งเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างคุณภาพ

5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา

โดยสรุป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้และติดตามของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานในการขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทาง ทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นองค์กรที่ส่งเสริมศักยภาพของครู นักเรียนให้มีความสามารถเต็มศักยภาพของตนเอง โดยสนับสนุนการศึกษาโดยเน้นบริบทของพื้นที่แต่ละแห่ง สามารถเป็นสถานที่แหล่งเรียนรู้ได้

แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารวิชาการ

ศิริพรรณ จินดาทอง (2540, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา รวมถึงการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผล เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดีให้มีศีลธรรม สามารถประกอบอาชีพ ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, หน้า 17 - 19) กล่าวว่า งานวิชาการจะครอบคลุมการจัดการวางแผน เกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงาน เกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้ง การติดตามผล ขอบข่ายของงานวิชาการ ประกอบด้วยงาน ดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผน เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้า เกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงานดังนี้

1.1 แผนการปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามหน้าที่ การจัดชั้นตอน และเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอน เป็นการจดยละเอียดเกี่ยวกับรายวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละวัน หรือสัปดาห์ โดยวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดดำเนินการ เกี่ยวกับการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี จึงต้องมีการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนดังนี้

2.1 การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่

2.2 การจัดชั้นเรียนเป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสาน กับฝ่ายอาคาร รวมทั้ง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน จะต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากร รวมทั้งการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะใช้แบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการ การกำหนด นอกจากนั้น ครูอาจใช้หนังสือ ซึ่งเป็นเอกสารประกอบที่ครูเตรียมเอง

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอน ให้ก้าวทันวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคมธุรกิจ และอุตสาหกรรม

2.6 การฝึกฝน จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เป็นการให้นักเรียนรู้จักการนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ กับชีวิตจริง เพื่อให้โอกาสนักเรียนให้เตรียมตัวเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 32) กล่าวว่า งานวิชาการ เป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนาที่จะให้สถานศึกษา ดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่น อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดประเมินผลและการเทียบโอน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การแนะแนวการศึกษา
8. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
9. การนิเทศการศึกษา
10. ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า ความหมายของงานวิชาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนมีความประพฤติดีมีลักษณะนิสัยที่ดีอยู่ในสังคมได้มีความสุข

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

สมิทธ์ (Smith, 1961, p. 170) ได้ศึกษาการใช้เวลาในการบริหารและการให้ความสำคัญของงานในสถานศึกษา งานในความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยแยกงานออกเป็น 7 ประเภท พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40
2. งานบริหารบุคลากร ได้แก่ ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 20
3. งานบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20
4. งานบริหารการเงิน คิดเป็นร้อยละ 5
5. งานบริหาร อาคาร สถานที่ คิดเป็นร้อยละ 5
6. งานบริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 5
7. การบริหารงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545, หน้า 140) ได้ทำการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดลำดับความสัมพันธ์ ของภารกิจการบริหารสถานศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- อันดับที่ 1 การบริหารวิชาการ
- อันดับที่ 2 การบริหารงานบุคคล
- อันดับที่ 3 การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน
- อันดับที่ 4 การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ
- อันดับที่ 5 การบริหารงานอาคารสถานที่
- อันดับที่ 6 การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, หน้า 25) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียน และมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญของงานวิชาการ ใช้กำกับการจัดระบบ การทำงานของโรงเรียนและใช้กำกับ กระบวนการการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ของโรงเรียนให้ตอบกลับ และสนับสนุนการทำงานของโรงเรียน คือ ให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้ได้คนดีที่เป็นคนที่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับมิลเลอร์ (Miller, 1965, p. 175) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของงานวิชาการว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนและที่สำคัญมากที่สุด ได้แก่ การจัดโปรแกรมการสอนและ

การปฏิบัติตามโปรแกรมตลอดจนการวัดผล เพื่อที่จะได้ติดตามผลการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอน ดำเนินไปด้วยดีนั้น เป็นหน้าที่หลักของที่จะละเลยไม่ได้

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่สำคัญมาก เป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน และทำกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้มีคุณภาพประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดประเมินผลด้วย ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ได้กำหนดไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33 - 38)

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สุริย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 159) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนการตัดสินใจเลือกหาทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมหรือเป็นที่รวบรวมของทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544, หน้า 15) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย และรวมถึงการพัฒนาเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาโดยที่ไม่เคยมีหลักสูตรนั้นมาก่อนและการปรับปรุงหลักสูตร ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมินผลอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงษ์ (2545, หน้า 9) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพและเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 20) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กำหนดจุดหมาย สารกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถสอดคล้องกับความถนัดความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวเอง โดยมีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างแท้จริง

3. การวัดประเมินผลและการเทียบโอน

ปัญญา แก้วกีร (2545, หน้า 29 - 30) ได้กล่าว การวัดผล ประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ครูใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จ ทาง การเรียนของผู้เรียน

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 86) ได้กล่าวว่า การวัดผล และประเมินผลนั้นมีความสำคัญ การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดค่าตัวเลขให้กับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ใด ๆ อย่างมีเกณฑ์ ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการใช้ดุลยพินิจ หรือค่านิยม ในการพิจารณาคุณค่า ความเหมาะสม หรือสัมฤทธิ์ผลของเหตุการณ์ โครงการหรือสิ่งอื่นใด หลังจากเปรียบเทียบ ผลการวัดกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปได้ว่าการวัดประเมินผลและการเทียบโอน หมายถึง การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง โดยวิธีการประเมินผู้เรียนหลาย ๆ วิธี ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน และการร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ ควบคู่ไป กับกระบวนการเรียนการสอน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

ฉัฐพล ชุมวรฐายี (2545, หน้า 89) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2544, หน้า 24) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ครูได้แสวงวิธีการหรือนวัตกรรม ทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา หมายถึง การวิจัยที่กระทำ โดยครูผู้สอนในชั้นเรียนเพื่อนำเอาผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน ให้ดีขึ้น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นิคม ทาแดง (2545, หน้า 1) ได้กล่าวว่าเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ หลักการวิทยาศาสตร์กายภาพและวิศวกรรมศาสตร์ ให้เป็นวัตถุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการเสนอ แสดง และถ่ายทอดเนื้อหาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชม ภูมิภาค (2543, หน้า 15 - 17) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา การจัดการเรียน การสอน เพื่อให้การศึกษการสอนการเรียนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน ให้การจัดการเรียนรู้ของครูอาจารย์ได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ

อย่างได้ผล และสื่อและเทคโนโลยี ควรเน้นตั้งแต่การจัดทำ จัดหาจากท้องถิ่น ไปจนถึงสื่อที่ทันสมัย เป็นสากล

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

นิคม ทาแดง (2545, หน้า 33) ได้กล่าวว่า แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์รวมของ วิชาความรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สิ่งประดิษฐ์ วัตถุ อาคาร สถานที่ ซึ่งมีอยู่กระจัดกระจาย ทั้งชุมชนเมือง และชุมชนชนบท อันเป็นชุมชนทรัพย์แห่งปัญญาที่แทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ค้นพบได้อย่างไม่รู้จบ

ปัญญา แก้วกัญญา (2545, หน้า 9) ได้กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดแหล่งการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนทุกรูปแบบ เช่น ห้องสมุด การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียน การจัด กิจกรรมเสริมความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การใช้แหล่งความรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการและสาระที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรสถานศึกษามุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน โรงเรียนจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งประสาน จัดการ เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนด้วย

7. การแนะแนวการศึกษา

ทับทิม พรหมบุตร (2555, หน้า 21) ได้กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษา คือ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้คนเราได้รับความสำเร็จทางการศึกษา ตามความสามารถ ซึ่งบางครั้งการที่ใครก็ตาม ไม่สามารถจะประสบผลสำเร็จได้นั้น อาจเป็นเพราะมีอุปสรรค หรือปัญหาต่าง ๆ เช่น วิชาเรียน ที่ไม่เหมาะสม ขาดวิธีการเรียนที่ดี ขาดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่จะทำให้อ自己有ประสิทธิภาพ ในการเรียนด้วยเหตุผลนี้จึงควรมีการจัดบริการแนะแนวเพื่อแก้ปัญหาให้หมดไป

วันทนา วงศ์ศิลปะภิมย์ (2545, หน้า 4) ได้กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษา คือ กระบวนการที่ช่วยให้เราเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้ถูกต้อง สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถทุกด้าน และยังสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข สรุปได้ว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า การแนะแนวการศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญาความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล การแนะแนวในเรื่องสถานที่เรียน การแนะแนวในเรื่องการสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อ และการแนะแนวการปรับตัวให้เข้ากับชีวิต ในโรงเรียนได้ทุกระยะ หรือทุก ๆ ตอน

8. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วันทนา วงศ์ศิลปภิรมย์ (2545, หน้า 4) ได้กล่าวว การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2545, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพ การศึกษามากน้อยเพียงใด

9. การนิเทศการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2545, หน้า 396) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายหลักสูตร

ชารี มณีศรี (2542, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่งในหลายอย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษามีคุณภาพทางการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำ และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียนเพื่อการปรับปรุงครูและนักเรียนเอง ตลอดจนการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 12) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การสร้างความเข้มแข็ง โดยการให้บุคคลชุมชน ทั้งของรัฐ เอกชน สถานบันต่าง ๆ รวมทั้งสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชน มีการจัดการศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2545, หน้า 396) ได้กล่าวว่า เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น สังคม และประเทศ เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ สามารถชี้แนะแก้ปัญหา และให้คำปรึกษา

แก่ชุมชน ได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยในการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ จัดกิจกรรมสำคัญ ๆ เพื่อให้ความรู้กับชุมชนให้บริการวิชาการแก่สังคมและจัดกิจกรรมหลากหลาย รูปแบบอย่างต่อเนื่องผ่านคณะ หน่วยงาน ศูนย์ศึกษาเฉพาะทาง ชมรมนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย คณะ หน่วยงานของมหาวิทยาลัย ได้จัดกิจกรรมสำคัญ ๆ โดยมุ่งเน้นประโยชน์พัฒนาองค์ความรู้ ที่ถูกต้องกับชุมชน และผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน ชุมชนต้องมีบทบาทในการพัฒนาและร่วมมือ การวิเคราะห์เนื้อหาที่มีอยู่ เพื่อปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และเงื่อนไข ชุมชน

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
ทับทิม พรหมบุตร (2555, หน้า 23) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษา และองค์กรอื่น หมายถึง การจัดทำแผนโครงการส่งเสริมวิชาการชุมชนการ เชื่อมโยง เครือข่ายวิชาการเพื่อบริการชุมชน การแสวงหาความร่วมมือ และเผยแพร่ผลงาน ด้านวิชาการของครูและนักเรียน

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, หน้า 55) ได้กล่าวว่า การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจน วิชาการภายนอกและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้ง สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็น แหล่งวิชาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การจัดทำแผนโครงการส่งเสริมวิชาการชุมชนการเชื่อมโยง เครือข่ายวิชาการเพื่อบริการ ชุมชน การแสวงหาความร่วมมือ และเผยแพร่ผลงานด้านวิชาการของครูและนักเรียน

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, หน้า 51) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การร่วมมือใน การจัดการศึกษา ซึ่งต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน การมีส่วนร่วม ตัดสินใจ ร่วมแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา ร่วมสนับสนุนกิจการ ศึกษา รวมทั้งสามารถเป็นผู้จัดการศึกษาเองได้

ทัพบิม พรหมบุตร (2555, หน้า 33) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การร่วมมือในการจัดการศึกษา ซึ่งต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน การมีส่วนร่วม ตัดสินใจ ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา ร่วมสนับสนุนกิจการศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

บาร์นาร์ด (Barnard, 1972) กล่าวว่า ความสำเร็จขององค์กรเกิดจากความร่วมมือของทุกส่วนขององค์กรเป้าหมายตรงกัน มีจิตสำนึก มีการติดต่อสื่อสารสองทาง มีความเต็มใจ

เดวิด และนิวตรอน (David & Newstrom, 1985, p. 136) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่มีจิตใจและอารมณ์ในการทำงาน ทำให้งานบรรลุเป้าหมายและเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน

สมยศ นาวิการ (2545, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative management: PM) คือ กระบวนการของการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ PM เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล PM ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ PM อยู่บนพื้นฐานแนวคิดขอบเขตการแบ่งอำนาจ หน้าที่ประการสุดท้าย PM ต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร ไม่ใช่เพียงแค่สัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 1) กำหนดการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา และการติดตามประเมินผล ซึ่งกรมสามัญศึกษา (2542, หน้า 6) ได้นำแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบุคคล โดยส่วนรวมการศึกษา จึงเป็นเรื่องของทุกคน (All for education) ให้ทุกคนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมจัดการศึกษา ประเมิน

และประกันคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือการให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในการจัดการศึกษา ได้มีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย การจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา ติดตามตรวจสอบและประเมินผล ให้การสนับสนุนในด้านความคิด กำลังใจ ทรัพยากร เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริการแบบมีส่วนร่วม มีนักบริหารและนักวิชาการให้ความหมายไว้ต่างกันหลายท่าน เช่น แอนโทนี และนิโคลสัน (Anthony & Nicholson, 1977) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารจะปรึกษากับเพื่อนร่วมงานให้รับรู้ปัญหาและร่วมตัดสินใจ โดยเป็นส่วนหนึ่งของงาน ส่วนเดวิด และนิวสตรอม (David & Newstrom, 1985, pp. 176 - 177) ให้แนวคิดว่า ผู้บริหารแบบมีส่วนร่วม จะให้สมาชิกทุกคนร่วมเรียนรู้และรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน จะเน้นการมีส่วนร่วมด้านจิตใจ (Emotional involvement)

ส่วนนักการศึกษาไทย ได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายท่าน เช่น ชร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 539) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมหรือการมีส่วนร่วมในการบริหาร นับว่าเป็นวิทยาการสมัยใหม่ ในการบริหารจัดการอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งนอกจากผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในองค์กรแล้ว สมาชิกหรือบุคคลในองค์กรก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรก้าวหน้าไปด้วยดี การบริหารจัดการจึงพยายามหาวิธีการที่จะให้ได้รับการยอมรับและความเข้าใจของทุกคนในองค์กร ด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative management: PM) ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ส่วนสมยศ นาวิกาน (2545, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารการมีส่วนร่วม คือ กระบวนการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจที่อยู่บนพื้นฐานแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้กับผู้ได้บังคับบัญชา โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง กระบวนการการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร ซึ่ง คุณวุฒิคนฉลาด (2540, หน้า 165) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมุ่งเน้นให้สมาชิกทำงานร่วมกันเป็นทีมงานจึงจะประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เป็นเทคนิคที่ยอมรับการอย่างกว้างขวาง มักจะได้ผลทางจิตวิทยาในการทำงานของทุกคนด้วย และอนันตชัย อุทัยพัฒนาชีพ (2544, หน้า 36 - 37) กล่าวว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีความจำเป็นต่อการบริหาร ดังนี้

1. จะเกิดความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะความมีประสิทธิภาพเกี่ยวข้องกับความเหมาะสมและความสำเร็จของเป้าหมาย ส่วนความมีประสิทธิภาพเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของความสำเร็จเป้าหมาย

2. ทำให้พฤติกรรมของบุคคลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ เนื่องจากการบริหารแบบการมีส่วนร่วมช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์การในการปฏิบัติงานและเพิ่มขวัญกำลังใจของแต่ละบุคคล

3. ช่วยสร้างแรงจูงใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมสนองความต้องการทางจิตใจตามทฤษฎีแรงจูงใจของ มาสโลว์ และเฮอริเบิร์ก

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบของผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา หรือกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ ขององค์การพร้อมทั้งร่วมดำเนินงานให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างเต็มที่ เกิดความพึงพอใจของผู้ร่วมงานและผู้ให้บริการ

ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงมีมากขึ้น เนื่องจาก บุคคลมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้รับบริการ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความราบรื่นมากขึ้น
3. ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การเพิ่มขึ้น
4. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น
5. การบริหารผู้ใต้บังคับบัญชา มีความง่ายขึ้น ถ้าหากผู้ใต้บังคับบัญชาผูกพันยอมรับการเปลี่ยนแปลง และไว้วางใจฝ่ายบริหารมีคุณภาพมากขึ้น การบริหารจะมีความง่ายขึ้น
6. การตัดสินใจการบริหารมีคุณภาพมากขึ้นเพราะเป็นการตัดสินใจจากบุคคลหลายฝ่าย
7. การตัดสินใจโดยอาศัยการสื่อสารจะช่วยให้องค์การมีสิ่งย้อนกลับจากพนักงานได้เป็นอย่างดี

8. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุงทีมงานให้ดีขึ้น ซึ่งทีมงานมีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่เผชิญกับองค์การได้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า ประโยชน์การบริหารมีส่วนร่วม เป็นที่นิยมใช้ ในหลายหน่วยงานหลายองค์การเป็นเพราะการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ เป็นการทำงานด้วยใจที่มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง คือ การบนลงล่าง และจากล่างขึ้นบน และทำให้มีความสุขในการทำงาน และการรักองค์การรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การทำให้งานเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จด้วยดี

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ

ความหมายการมีส่วนร่วม

วอง (Whang, n.d. อ้างถึงใน ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2540, หน้า 13) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการเข้าไปดำเนินงาน งานบุคคลหรือกลุ่มเพื่อให้สะท้อนถึงความสนใจของตน หรือเพื่อให้การสนับสนุนทางด้านกำลังงาน หรือทรัพยากรต่อสถาบัน ระบบที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของพวกเขา

วัชร สกุต ณ มรรคา (2541, หน้า 18) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการทำงานที่มีบุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรทุกชั้นตอนด้วยความตั้งใจเต็มใจและสบายใจ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่องค์กรต้องการ และทำให้บุคลากรเหล่านั้นเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับองค์กร

กำพล แสนบุญเรือง (2542, หน้า 57) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ โดยกระทำการงานดังกล่าวในห้วงเวลาและลำดับการที่ทรงประสิทธิภาพ คือ ถูกจังหวะและเหมาะสม กับทั้งกระทำการงานดังกล่าวด้วยความรู้สึกผูกพันให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์ และอุทิศตนมากยิ่งขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนา

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมคือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคลในหน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบ ร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมแก้ปัญหาของการบริหาร โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อทุกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา เป็นกระบวนการที่สนับสนุนส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการศึกษา ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้จำนวนมาก และให้ความหมายแตกต่างกัน ดังนี้

สมาน อัสวภูมิ (2541, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารและการจัดการเป็นกระบวนการ ในการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการสรรหาและผสมผสานทรัพยากรบุคคลกับทรัพยากรปัจจัยต่าง ๆ ยิ่งไปกว่านั้นองค์กรกับการบริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก องค์กรเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดระบบงาน การจัด โครงสร้างของทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรปัจจัย ส่วนการบริหารเป็นเรื่องของการสรรหาและการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่หลักการบริหารอย่างน้อย 3 ประการ คือ การวางแผน การจัดการองค์กร และการควบคุม

ศิริอร ชันชหัตต์ (2544, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

อนันตชัย อุทัยพัฒนาชีพ (2544, หน้า 36 - 37) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ความจำเป็นต่อการบริหารเพราะ

1) จะเกิดควมมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ เพราะควมมีประสิทธิผลเกี่ยวข้องกับควมเหมาะสมและควมสำเร็จของเป้าหมาย ส่วนควมมีประสิทธิภาพเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของควมสำเร็จตามเป้าหมาย

2) ทำให้พฤติกรรมของบุคคลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร คือการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร โดยการปฏิบัติงานและขวัญของแต่ละบุคคล

3) ช่วยสร้างแรงจูงใจการบริหารแบบมีส่วนร่วมสนองความต้องการทางจิตใจตามทฤษฎีการจูงใจของมาส โลว์และทฤษฎีการจูงใจของเฮอริซเบอร์ก

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้เสนอลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้มากมายหลายทัศนะดังต่อไปนี้ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541, หน้า 24 - 25) ได้สรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมโดยพิจารณาได้หลายมุมมอง ดังนี้

1. จำแนกตามกระบวนการบริหาร
 - 1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน
 - 1.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 - 1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดองค์กร
 - 1.4 การมีส่วนร่วมในการสื่อสาร
 - 1.5 การมีส่วนร่วมในการใช้อิทธิพล
 - 1.6 การมีส่วนร่วมในการประสาน
 - 1.7 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. จำแนกตามประเภทของกิจกรรมที่เข้าร่วม
 - 2.1 การมีส่วนร่วมในการประชุม
 - 2.2 การมีส่วนร่วมในการเสวนาสถรพธ์ยัสน
 - 2.3 การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ
 - 2.4 การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน
 - 2.5 การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงาน
3. จำแนกตามระดับความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วม
 - 3.1 ระดับของการมีส่วนร่วมเทียม
 - 3.2 ระดับของการมีส่วนร่วมบางส่วน
 - 3.3 ระดับของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง
4. จำแนกตามวิธีการมีส่วนร่วม
 - 4.1 การมีส่วนร่วมโดยตรง
 - 4.2 การมีส่วนร่วมโดยอ้อม

อนันตชัย อุทัยพัฒนาชีพ (2544, หน้า 36) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมควรมีลักษณะ

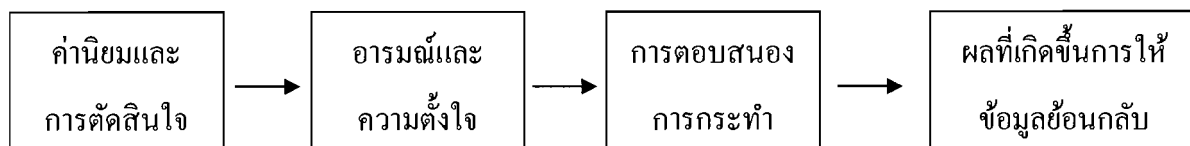
ดังนี้

1. เป็นกระบวนการของการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ
2. เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของบุคคล
3. ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาของการบริหาร
4. การบริหารโดยการมีส่วนร่วมตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้กับผู้ได้บังคับบัญชา
5. ต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์การมิใช่เพียงแต่ห่วงใยหรือสัมผัสปัญหา

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การกำหนดเป้าหมาย

สุธีร์ สุทธิสมบุญ และสมาน รังสีโยกฤษฎ์ (2541, หน้า 107) เป้าหมาย คือ สิ่งที่กำหนดที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานของค์การ เป็นสิ่งจูงใจสมาชิกท่อมุ่ตการปฏิบัติงานของตนให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น ทฤษฎีการตั้งเป้าหมายของบุคคลเป็นตัวกลางระหว่างพฤติกรรมลักษณะของงานสิ่งจูงใจ การนิเทศงาน และการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นว่าเป้าหมายเป็นสิ่งที่จะทำให้บุคคลรักษาพันธะสัญญา ที่จะทำงานให้สำเร็จ ดังภาพ

ภาพที่ 2 ทฤษฎีการตั้งเป้าหมายว่าด้วยแรงจูงใจในการทำงาน (ลูทธีนีย์ เรื่องฤทธิ์ (2546, หน้า 28)

โดสเซท, ลัทธัม และซาอริ (Dossett, Latham, & Saari, 1979 pp. 151 - 159 cited in David & Newstrom, 1985) ได้ให้ความเห็นว่า มีเงื่อนไขที่จำเป็น 2 เงื่อนไข ที่จะทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ นั่นคือ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องผูกพันกับเป้าหมายและแหล่งอำนาจประโยชน์ ซึ่งจะช่วยให้เป้าหมายประสบความสำเร็จ ถ้าผู้ปฏิบัติงานถูกกระตุ้นเพื่อทำงานให้ถึงระดับเป้าหมาย แต่ทางด้านงานของเขาจะทำให้ได้ไม่ดีพอและผู้ปฏิบัติงานถูกกระตุ้นเพื่อทำงานถึงระดับเป้าหมาย แต่ทางด้านจัดการไม่สามารถจัดหาเครื่องมือที่จำเป็นต่อการฝึกอบรมหรือการสนับสนุนแล้ว เป้าหมายจะประสบความสำเร็จได้ยาก การกำหนดเป้าหมายเป็นบทบาทที่มีคุณค่าต่อองค์การ ช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจให้สมาชิก และเป็นเกณฑ์ มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจในการทำสิ่งใดในอนาคตขององค์การ

เบคฮาร์ด (Beckhard, 1987) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีการจัดการกับเป้าหมาย ต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน จะช่วยสามารถยืดเหนี่ยวการทำงานได้ดี

สรุปได้ว่า การกำหนดเป้าหมายเป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ ได้แก่ การเข้าไปมีส่วนร่วมการตัดสินใจในการกำหนด รับผิดชอบและเข้าใจเป้าหมายที่มีความชัดเจน เหมาะสม กระจำง แม่นยำและเป็นที่ยอมรับ ทำให้เป็นการสร้างแรงยึดเหนี่ยวการทำงานร่วมกัน

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (Role) สถานภาพของความจริง ทุกคนเกิดมาในช่วงของแต่ละวัยต้องการผ่านกระบวนการเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย จึงรู้ว่าจะต้องมีการปฏิบัติตนอย่างไร เมื่อใด ที่ไหน กับใคร ในการปฏิบัติงานก็เช่นกัน บทบาทของสมาชิกของแต่ละคนจึงมีความสำคัญที่จะส่งผลต่องาน ที่มีประสิทธิภาพ

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2541, หน้า 184) บทบาท คือ แบบแผนของพฤติกรรมที่เป็นคุณสมบัติและเป็นที่คาดหวังกับบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในกลุ่ม

ชูพงศ์ ปัญจมะวัต (2541, หน้า 18) บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือข้อปฏิบัติที่เกิดขึ้นตามสถานภาพ ที่ได้รับในองค์กรและเป็นแบบอย่างการกระทำที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของบุคคลในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น เป็นข้อผูกมัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กร บิดเดิล และ โทมัส (Biddle & Thomas, 1966) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีบทบาทโดยอธิบายไว้ 4 ประการ

1. ด้านบุคคล แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ ผู้แสดง หมายถึง บุคคลที่แสดงพฤติกรรมไปตามบทบาทที่กำหนดกับเป้าหมาย หมายถึง บุคคลอื่น ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กับผู้แสดง และบทบาทของผู้แสดง
2. ด้านพฤติกรรม คือ การแบ่งพฤติกรรมตามบทบาทที่เข้ามาเกี่ยวข้อง
3. กลุ่มบุคคล และพฤติกรรม คือ การรวมเอาด้านบุคคลเข้ามาด้วยกันกับด้านพฤติกรรม เช่น การประเมินบทบาทขึ้นอยู่กับผู้แสดงบทบาทหลายคน หรือผู้ร่วมแสดงอื่น ๆ
4. การเกี่ยวข้องในกลุ่มบุคคลและพฤติกรรมทำให้เกิดความเข้าใจในบทบาท ซึ่งครอบคลุมทางด้านบุคคลและพฤติกรรมนั้น จะต้องทำให้เกิดภาพรวมขึ้น เช่น การกำหนดบรรทัดฐานอย่างหนึ่งมักจะเกี่ยวกับการกำหนดบรรทัดฐานอื่น ๆ ด้วย เป็นต้น

สรุปว่า การที่ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทงานวิชาการ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของงานหลักสูตร งานการเรียนการสอน งานห้องสมุด งานนิเทศภายในและงานประชุมอบรมวิชาการ ประกอบด้วย การกำหนดบทบาทของบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการของโรงเรียนที่มีความชัดเจน ตรงตามความรู้ความสามารถและมีการยอมรับบทบาทอย่างเต็มที่

การร่วมตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการในทุกชนิดทุกระดับ มีนักวิชาการ กล่าวว่า การตัดสินใจ ไว้ดังนี้

บาร์นาร์ด (Barnard, 1972, p. 185) การตัดสินใจเป็นกระบวนการตรรกวิทยาในการพิจารณาวิเคราะห์และคิดหาทางเลือก จากทางเลือกต่าง ๆ โดยอาศัยเหตุผลของความเป็นจริงเกี่ยวกับทางเลือกนั้น

เซลเลนีย์ (Zeleny, 1982, p. 84) การตัดสินใจเป็นกระบวนการพลวัตที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ระหว่างการเตรียมการก่อนการตัดสินใจ การตัดสินใจและผลลัพธ์ ของการตัดสินใจ

วูดค็อก (Woodcock, 1989, pp. 94 - 96) การตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการพื้นฐานในภาระหน้าที่ของผู้บริหารบ่อยครั้งที่การตัดสินใจต้องประสบกับความผิดพลาดอันเนื่องจากการไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ การมีข้อมูลข่าวสารที่ไม่สมบูรณ์ และบุคลากรที่มีหน้าที่ตัดสินใจ อยู่กันคนละแห่งกับฝ่ายปฏิบัติงานผู้บริหารนับเป็นบุคคลสำคัญ ต่อการกำหนดความเหมาะสม

ในการให้สมาชิกเข้าร่วมการตัดสินใจซึ่งมีอยู่ 4 วิธี เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ และใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

1. ผู้บริหารทำการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยปราศจากการถามความคิดเห็นของสมาชิก
2. ผู้บริหารสอบถามความคิดเห็นของสมาชิก ก่อนการตัดสินใจแล้วจึงตัดสินใจ

โดยอาศัยความคิดเห็นและข้อมูลจากสมาชิก

3. ผู้บริหารทำการตัดสินใจโดยอาศัยกลุ่มบุคคลที่คัดเลือกขึ้นมา
4. ผู้บริหารทำการตัดสินใจโดยอาศัยมติ ผู้บริหารได้นำปัญหาไปให้กลุ่มทำงานอภิปรายผลและตัดสินใจร่วมกัน โดยการตัดสินใจนี้จะขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวแทนแต่ละคน หรือจากกลุ่มย่อย ถ้าความเห็นวาพิจารณาถึงปัญหาดังกล่าวมีความถูกต้องเหมาะสม

ทวานา วงสวาท (2541, หน้า 46) แนวคิดในการให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานในการตัดสินใจกำลังได้รับความสนใจ เพราะสามารถช่วยในการดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ใต้บังคับบัญชาพอใจที่มีส่วนร่วม และรับผิดชอบต่อหน่วยงาน พร้อมทั้งบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติ ดังนี้

1. งานที่ทำย่อมเกิดผลดีทั้งปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากได้ใช้ทั้งความสามารถและความตั้งใจ ของเพื่อนร่วมงาน
2. เมื่อทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย ย่อมทำให้งานลุล่วงออกจากงาน ลดน้อยลง การขาดงานและความเฉื่อยชาในการทำงานก็ไม่มาก
3. มีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง หากมีความเปลี่ยนแปลง โดยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ทราบ จะทำให้เขาขาดความเชื่อมั่น และมีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อการเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าหากผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ทำให้ทราบว่าเมื่อเปลี่ยนแปลงแล้วจะดีหรือไม่

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกแบบระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 และได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการสรรหาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. กำกับและติดตามและดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ให้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้วยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารการบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสาน จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและระดับชาติ

9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน

11. แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร

12. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น

สรุปว่า การมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องของการกำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการกำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน ทั้งแผนพัฒนาและการปฏิบัติการ การประเมินผล การเรียนการสอน การจัดทำโครงการฝึกอบรมและหลักสูตร ที่จะนำไปสู่การพัฒนาได้อย่างถูกต้อง ตรงจุด และสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ได้เป็นอย่างดี

การติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสาร (Communication) การติดต่อสื่อสารมีความสำคัญในการบริหาร เนื่องจากการบริหารนั้น ผู้บริหารจะต้องดำเนินการมอบหมาย ให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานให้สำเร็จและในการปฏิบัติงานนั้น จำเป็นต้องใช้ การสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บุคคลได้รับทราบวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง

สมยศ นาวิการ (2545, หน้า 149) การติดต่อสื่อสาร ข้อมูลจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งผ่านการใช้สัญลักษณ์บางอย่าง เพื่อความสำเร็จของการติดต่อสื่อสารบุคคลทั้งสองจะต้องเข้าถึงที่ถูกต้องตรงกัน

นิคม สุวรรณะ (2541, หน้า 22) การติดต่อสื่อสาร หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนความคิดความเห็น ข้อเท็จจริงหรือความรู้สึกซึ่งอาจจะเป็นคำพูดตัวอักษร สัญลักษณ์ข่าวสารที่บุคคลจากผู้ส่งผ่านสื่อไปยังผู้รับ เพื่อให้ผู้รับเข้าใจความหมายตามเจตนาที่ต้องการ

ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และใช้เป็นสื่อหรือสะพานเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างกัน และช่วยป้องกันความเข้าใจผิดระหว่างกันอีกด้วย

ชร สุทธราชยุทธ (2551, หน้า 415) การติดต่อสื่อสาร ได้เข้ามามีบทบาทในทุกสถานศึกษา และทุกรูปแบบอาจถือได้ว่า เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานจัดการศึกษาหน้าที่ประการแรก ที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา คือ จะต้องสร้างระบบการติดต่อสื่อสารขึ้นภายใน โรงเรียน

ภารดี อนันต์นาวิ (2555, หน้า 144) ได้มีการแบ่งประเภทของการติดต่อสื่อสาร ได้ ดังนี้

1. การติดต่อสื่อสารทางเดียว (One - way communication) เป็นการส่งข่าวสารจากผู้ส่ง ไปถึงผู้รับ โดยที่ผู้รับไม่มีโอกาสที่จะตอบสนองไปยังผู้ส่ง การติดต่อสื่อสารแบบนี้ ได้แก่ การฟังวิทยุ ดูรายการโทรทัศน์ อ่านหนังสือซึ่งผู้รับจะไม่มีโอกาสส่งข่าวไปยังผู้ส่งทั้งนี้ ต้องระวังว่าการติดต่อสื่อสารต้องเหมือนข่าวที่ส่ง และที่ได้รับฟัง

2. การติดต่อสื่อสารสองทาง (Two - way communication) เป็นการโต้ตอบระหว่างผู้รับและผู้ส่ง คือ ผู้รับข่าวมีส่วนร่วมในกระบวนการรับข่าวและก่อให้เกิดการป้อนกลับไปยังผู้ส่ง การติดต่อสื่อสารแบบนี้แต่ละฝ่ายจะเป็นทั้งผู้รับและผู้ส่ง ผู้ส่งเน้นที่ผู้รับมากกว่าตนเอง อย่างไรก็ตามได้มีการผู้พิจารณาและการติดต่อสื่อสารในลักษณะที่สัมพันธ์ต่อหน่วยงานอื่น จึงได้มีการแบ่งการติดต่อสื่อสารเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การติดต่อสื่อสารภายในหมายถึง การแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความคิด นโยบายและวิธีการต่าง ๆ ระหว่างบุคคล หรือระหว่างหน่วยงาน ในองค์กรนั้น ๆ อาจมีขึ้นระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน หรือระหว่างทุกคน ทุกหน่วยในองค์กร

2.2 การติดต่อสื่อสารภายนอก เป็นการส่งข่าวสาร ขององค์กรไปยังบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกองค์กร เช่น บริษัทกับลูกค้า โรงเรียนกับผู้ปกครอง การสื่อสารลักษณะนี้ หากกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกซับซ้อนมากขึ้น การสื่อสารย่อมมีปัญหามากขึ้น การเผยแพร่เป็นไปอย่างล้าช้า ไม่ทั่วถึง ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่สูงเกินไป

อัจฉรา สังข์สุวรรณ (2540, หน้า 64) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิผล จะต้องคำนึงถึงหลักการติดต่อสื่อสารที่ดีได้แก่

1. ผู้ทำการติดต่อสื่อสารต้องมีความกระฉับกระช่ายในความคิดของตนก่อน ที่จะสื่อสารไปยังผู้อื่น
2. ข่าวสารที่จะทำการติดต่อสื่อสารแต่ละครั้งต้องถูกระบุ และตรวจสอบอย่างแท้จริง
3. คำนึงถึงลักษณะกายภาพ และความเป็นมนุษย์ ของผู้เกี่ยวข้องกับการติดต่อ

4. บางครั้งเมื่อต้องการติดต่อสื่อสารที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือไม่เหมาะสมผู้ส่งสารควรปรึกษาเพื่อวางแผนการติดต่อสื่อสาร

5. การติดต่อสื่อสารควรระมัดระวังการสอดแทรกระหว่างการสื่อสารซึ่งอาจทำให้ข่าวสารถูกเบียดเบียนได้

6. การติดต่อสื่อสาร ควรมีการติดตามเพื่อตรวจสอบว่า สิ่งที่ตั้งใจจะสื่อ ถูกรับรู้ด้วยความเข้าใจตรงกัน

7. การติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้นอยู่กับความเต็มใจในการฟังและเข้าใจทั้งสองฝ่าย

ชูพงศ์ บัณฑิต (2541, หน้า 88) เสนอวิธีการปรับปรุง การติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

7.1 ผู้ส่งข่าวสารควรทำความเข้าใจและมีความมั่นใจ ข่าวสารของตน ก่อนจะถ่ายทอดออกไป

7.2 ผู้ส่งข่าวสารต้องมีวัตถุประสงค์ และลำดับขั้นตอนที่จะถ่ายทอดข่าวสาร โดยใช้คำพูดของผู้ส่ง

7.3 ข้อมูลที่ถ่ายทอดออกไปต้องเหมาะสมกับ เพศ วัย พื้นฐาน ประสบการณ์และความพร้อมของผู้รับ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารเป็นกระบวนการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเท็จจริง หรือความรู้สึกเป็นคำพูด อักษร สัญลักษณ์ ข่าวสาร และความเข้าใจ การสร้างระบบการติดต่อสื่อสารเป็นการเชื่อมโยงบุคคลให้เข้าใจตรงกันตามวัตถุประสงค์ การสื่อสารที่ดีสามารถบริหารงานให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง คือ ระดับชั้นที่ครูสอน และประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัย จึงกำหนดตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ระดับชั้นที่สอน และประสบการณ์ทำงานของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6

ระดับชั้นที่สอน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนซึ่งได้บริหารงานของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ ด้านระดับชั้น เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. ความแตกต่างของภาระงานของครูแต่ละระดับชั้น อนุบาลเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม มีทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การติดต่อสื่อสาร ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เป็นการจัดการศึกษาให้มีทักษะพื้นฐานแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมและระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อให้เกิดความคิด ความเข้าใจและรู้จักตนเอง ในด้านความสามารถความถนัด เตรียมความพร้อม ก่อนเข้าสู่อาชีพ ซึ่งภาระงานของครูแต่ละระดับชั้นจะแตกต่างกันตามระดับการจัดการศึกษา มีความยากง่าย ตามระดับชั้นให้เหมาะสมกับวัย ทักษะประสบการณ์ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน จัดบรรยากาศ เนื้อหาการเรียนที่เกื้อหนุนกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมิติต่าง ๆ มีความก้าวหน้า ขึ้นเป็นลำดับที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคาดหวัง ซึ่งภาระครูแต่ละระดับชั้นที่ต้องเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนที่จะไปใช้ในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

2. บทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการศึกษา แต่ละระดับชั้น ต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ดังเช่น กรองแก้ว อยู่สุข (2537, หน้า 17) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมที่คาดหวังว่าบุคคลจะแสดงออกในกิจกรรมที่ทำร่วมกับผู้อื่น ที่สะท้อนให้เห็นถึงตำแหน่งของบุคคลในองค์กร หรือในระบบสังคมนั้นรวมไปถึงสิทธิความรับผิดชอบ และอิทธิพลของแต่ละบุคคลด้วย ส่วนพัชรา ทวีวงศ์ ณ อยู่ชยา (2539, หน้า 306) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดบทบาทในการทำงานร่วมกันไว้ดังนี้ คือ

2.1 การกำหนดบทบาทของคณะทำงานโดยเลือกผู้ที่มีความสามารถเหมาะสมกับงาน

2.2 การกำหนดบทบาทของสมาชิก คนอื่น ๆ เช่น เลขานุการของคณะทำงานและคณะกรรมการด้านต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 งานด้านใดที่ขาดบุคลากรจะต้องเสริมสร้างผู้ชำนาญในหน้าที่นั้นหรือหาผู้เชี่ยวชาญมาช่วยแก้ไขปัญหา หรือมาสอนงาน สอดคล้องกับวู้ดคอค (Woodcock, 1989, pp. 76 - 82) ที่กล่าวว่าการทำงานเป็นทีมจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับบทบาทต่าง ๆ ของสมาชิกในทีม

ประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ คือ การรับรู้ของสมาชิกในองค์กรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานว่าองค์กรได้สร้างสภาพแวดล้อมตอบสนองต่อความต้องการของตน ได้มากน้อยเพียงใด หรือในช่วงที่ปฏิบัติการในองค์กรนั้น ตนได้รับประสบการณ์ในทางที่เป็นคุณหรือโทษแก่ตนอย่างไร

บ้างประสบการณ์ในการทำงานถูกมองว่าเป็นอิทธิพลต่อความผูกพันทางจิตวิทยาที่องค์กรเป็นผู้สร้างขึ้น

ประสบการณ์ในการทำงานเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่ง เพราะประสบการณ์เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนางานวิชาการ ศิริพรรณ จินดาทอง (2540) ได้ศึกษาทัศนะของครูในการบริหาร งานวิชาการ พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป ซึ่งประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเท่ากับ 10 ปี หรือมากกว่า 10 ปี

ในการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการนั้นมีผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยระดับชั้นและประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่อาจทำให้ส่งผลกระทบต่อมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ทับทิม พรหมบุตร (2555) การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ การกำหนดเป้าหมาย การมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจและการติดต่อสื่อสาร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูโรงเรียนวัดมโนรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ผลกระทบของขนาดกลุ่มประชากร ผลการวิจัย พบว่า

- 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก
- 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3
 - 2.1 ระหว่างระดับชั้นอนุบาล และระดับชั้นประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันในระดับน้อย
 - 2.2 ระหว่างชั้นอนุบาลและระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันในระดับน้อย ยกเว้น ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 ระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

รัชฎกมล เกษียร (2555) การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 146 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ ANOVA ด้วยวิธี LSD ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร งานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของครูด้านการกำหนดเป้าหมายอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของครูด้านบทบาทร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของครูด้านการร่วมตัดสินใจอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามโรงเรียนและประเภทการทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทร์ รัศมี (2554) การวิจัยครั้งนี้มีมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทั้งสิ้น 235 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.31 ถึง 0.76 มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ ANOVA ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 เมื่อพิจารณาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3) ครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี, ตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป และครูในโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธนศิษฐ์ เรืองสัง (2553) การวิจัยครั้งนี้มีมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ การกำหนดเป้าหมาย การมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจ และการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม

จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ ANOVA ทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการมีบทบาทพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้านการร่วมตัดสินใจ และด้านการร่วมติดต่อสื่อสาร 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลมีส่วนร่วมมากกว่าครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา

อัจฉพร หิรัญอมรกุล (2552) การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเมืองพัทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี 4 ด้าน คือ การมีเป้าหมาย การมีบทบาทพร้อมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจ และการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูเมืองพัทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ ANOVA ทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเมืองพัทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการมีบทบาทพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้านการร่วมตัดสินใจ และด้านการร่วมติดต่อสื่อสาร 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเมืองพัทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีส่วนร่วมมากกว่าครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล งานวิจัยต่างประเทศ

เลตเทอร์รี่ (Letteri, 1990) ได้วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วม 3 คือ เรื่องแรก การวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารและการบรรลุข้อตกลง ในการบริหารคนงานแบบมีส่วนร่วม เรื่องที่สอง การวิเคราะห์โครงสร้างขององค์กรในระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและเรื่องที่สาม วิเคราะห์รูปแบบระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปรากฏว่า เรื่องแรกแสดงให้เห็นว่าการสื่อสารที่ดีทำให้เกิดการพัฒนาการมีส่วนร่วมอย่างไม่ถูกบีบบังคับ โดยสมาชิกของกลุ่มและบรรลุความเห็นร่วมกันอย่างมีเหตุผล เรื่องที่สองชี้ให้เห็นว่า ระบบบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้คณะทำงาน

ทำหน้าที่อย่างอิสระ เป็นการแสวงหาการมีส่วนร่วมในทุกเรื่อง ซึ่งจะต้องให้ตัวแทนคนงานอยู่ในระดับ 2 สายการบังคับบัญชาในองค์กร และจะต้องให้คนงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย ส่วนเรื่องที่สามกล่าวว่า ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นประโยชน์สูงสุดและมีความเหมาะสมในเรื่องสิทธิ ของบุคคลและการพัฒนาตนเอง

โรเจอร์ (Rogers, 1992 cited in Letteri, 1990) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า บทบาทที่สำคัญของผู้บริหารได้แก่ การบริหาร งานวิชาการเป็นผู้นำ ด้านการชี้แนะ การสอน การบริหารงานบุคคล เป็นผู้บริหารจัดการและการบริหาร งาน โรงเรียนกับชุมชนเป็นผู้สร้าง มนุษย์สัมพันธ์

ดัก (Duke, 1992 cited in Letteri, 1990) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทที่เน้นในเรื่องต่อไปนี้คือ การบริหารงานวิชาการว่าด้วยทักษะ การอ่าน โดยมีโปรแกรมพัฒนาทักษะทางภาษา การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน และวันหยุด การบริหารกิจการนักเรียนว่าด้วยความเข้มงวดด้านระเบียบวินัยนักเรียน การบริหารงานบุคคล โดยกำหนดให้ครูพัฒนาแก้ไขการสอนตามความต้องการของนักเรียนภายใต้การวิเคราะห์ ปัญหาที่เป็นระบบ

เบคเกอร์ (Becker, 1977, pp. 42 - 43) ได้ศึกษาปัญหาของการบริหารงานในโรงเรียน ประถมศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการนั้นครูใหญ่มีปัญหาในเรื่องการจัดบุคลากรสำหรับงานต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ การนิเทศ การศึกษา และปัญหาหนักที่สุดคือ การวัดผลและประเมินผล

แมททอกซ์ (Mattox, 1978, p. 7061 - A) ได้ศึกษาความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอย (Illinois) สหรัฐอเมริกา พบว่าความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการมีความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ และการประเมิน ผลการปรับปรุงการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พอสรุปได้ว่า การกำหนดเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจ และการติดต่อสื่อสาร จำเป็นที่จะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม นับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง ถึงผู้ปฏิบัติ ลักษณะและปริมาณของการมีส่วนร่วมนั้นมีความแตกต่างกันไป สำหรับผู้บริหาร จำเป็นต้องให้ความสำคัญในการกำหนด นโยบายการวางแผน และการนำแผนไปปฏิบัติ การตัดสินใจ การประเมินผล การปรับปรุงแก้ไข การที่ผู้บริหารจะตัดสินใจสั่งการเพื่อประสิทธิภาพของงานย่อมต้องอาศัยข้อมูลอย่างเพียงพอในการประกอบการตัดสินใจ ข้อมูลที่ดีได้จากผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลแนวความคิด และการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการตัดสินใจ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารภายในองค์กรย่อมสร้างความสามัคคี

ในหมู่คณะ รักในงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ความสำเร็จในการบริหารจำเป็นต้องให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารเริ่มตั้งแต่ ตัวของผู้บริหารจนถึงผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมอาจมีความแตกต่างกันอยู่กับระดับบุคคลที่ควรมีส่วนร่วม งานที่ควรมีส่วนร่วมและวิธีการมีส่วนร่วม รวมถึง เวลาและสถานการณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6 รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6 จำนวน 2,309 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6 จำนวน จำนวน 331 ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น แล้วทำการเทียบสัดส่วนตามรายอำเภอ (Stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังต่อไปนี้

2.1 จำนวนกลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า จำนวนครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6 มีจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 2,309 คน ประกอบไปด้วย 6 อำเภอ คือ อำเภอ อำเภอแก้งสนามนาง อำเภอดง อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอบัวใหญ่ อำเภอบัวลาย และอำเภอสีดา

2.2 จำนวนครูในแต่ละอำเภอ พบว่า อำเภอแก้งสนามนาง มีครู 238 คน อำเภอดง มีครู 568 คน อำเภอบ้านเหลื่อม มีครู 246 คน อำเภอบัวใหญ่ มีครู 457 คน อำเภอบัวลาย มีครู 453 คนและอำเภอสีดา มีครู 347 คน รวมทั้งสิ้น 2,309 คน ตรงตามกลุ่มประชากรเป้าหมาย

2.3 ใช้เกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610) เมื่อเทียบสัดส่วนตามรายอำเภอแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนจำนวน 331 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังตารางข้างล่างต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอแก้งสนามนาง	238	30
อำเภอดง	568	75
อำเภอบ้านเหลื่อม	246	40
อำเภอบัวใหญ่	458	70
อำเภอบัวลาย	453	66
อำเภอสีดา	347	50
รวม	2,309	331

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 โดยผู้วิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับชั้นที่ครูสอนมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ใน 4 ด้าน คือ การร่วมกำหนดเป้าหมายการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจ และการติดต่อสื่อสารซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและการมีส่วนร่วมในของครูในการบริการงานวิชาการ

2. รวบรวมข้อมูลรายละเอียดในข้อที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 44 ข้อ ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ประกอบด้วยบุคคลและตำแหน่งหน้าที่ดังนี้

4.1 ดร.สมุท ธานีญา หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและ
ผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ
ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำ
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 ดร.ชัยพจน์ รักราม อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรม
การบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5. ผลการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามทุกข้อ ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 แล้วปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบใช้ (Try - out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อ โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ได้ข้อคำถามของแบบสอบถามที่เข้าเกณฑ์ทั้งสิ้น 39 ข้อ มีค่าอำนาจ จำแนกตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.67 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.92

7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้ครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมกำหนดวันรับคืนด้วยตนเองที่สำนักงักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 331 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา นำมาจัดทำข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้านเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของเบสท์ และคานท์ (Best & Kahn, 1993, p. 247) ตรวจสอบให้น้ำหนักคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

การมีส่วนร่วมในการบริหารมากที่สุด	5	คะแนน
การมีส่วนร่วมในการบริหารมาก	4	คะแนน
การมีส่วนร่วมในการบริหารปานกลาง	3	คะแนน
การมีส่วนร่วมในการบริหารน้อย	2	คะแนน
การมีส่วนร่วมในการบริหารน้อยที่สุด	1	คะแนน
3. นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการหาค่าสถิติโปรแกรมสำเร็จรูป
4. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิจัยได้ใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งได้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพรหมคีรี เขต 6 วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพรหมคีรี เขต 6 จำแนกตามระดับชั้น คือ ระดับชั้นอนุบาล ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพรหมคีรี เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน คือ ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ การทดสอบที ($t - test$ Independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ คือ

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 2 ลักษณะที่เป็นอิสระจากกัน
F	แทน	สถิติเปรียบเทียบความแปรปรวน
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	องศาแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
p	แทน	ความน่าจะเป็น

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

1. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป จำแนกตามชั้นที่สอนและประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นที่สอน		
ระดับชั้นอนุบาล	71	21.50
ระดับชั้นประถมศึกษา	166	50.00
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	94	28.50
รวม	331	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	204	61.60
มากกว่า 10 ปี	127	38.40
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ในระดับชั้นที่สอนโดยส่วนมากเป็นครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาเป็นครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและมีผู้สอนสอนในระดับชั้นอนุบาล จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เมื่อพิจารณาด้านประสบการณ์ในการทำงานพบว่า โดยส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี

จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 127 คนคิดเป็นร้อยละ 38.40 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในภาพรวม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6	(n = 331)		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย	3.81	0.53	มาก	3
2. ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน	3.88	0.47	มาก	2
3. ด้านการร่วมตัดสินใจ	3.95	0.57	มาก	1
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.71	0.55	มาก	4
รวม	3.84	0.45	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในมากและพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก อันดับสามคือด้านการกำหนดเป้าหมาย อยู่ในระดับมากและด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการกำหนดเป้าหมาย

ด้านการกำหนดเป้าหมาย	(n = 331)		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
1. กำหนดแผนพัฒนางานวิชาการ	4.12	0.75	มาก	1
2. พิจารณากำหนดเอกสาร หลักสูตร แบบเรียน คู่มือครู และเอกสารอื่น ๆ	4.05	0.76	มาก	2
3. พิจารณากำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน	3.85	0.79	มาก	4
4. พิจารณากำหนดคุณภาพ และมาตรฐานงานวิชาการ โรงเรียน	3.84	0.77	มาก	5
5. มีการวางแผน การทำ และการใช้หลักสูตร	3.88	0.77	มาก	3
6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	3.78	0.79	มาก	6
7. ร่วมกำหนดกิจกรรมทางวิชาการในรอบปี	3.56	0.75	มาก	10
8. มีการวางแผนด้านการนิเทศการศึกษา	3.61	0.78	มาก	9
9. กำหนดแนวทางการวัดประเมินผลการเรียนการสอน	3.71	0.71	มาก	8
10. กำหนดกิจกรรมการบริการห้องสมุด	3.73	0.76	มาก	7
รวม	3.81	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ กำหนดแผนพัฒนางานวิชาการ พิจารณากำหนดเอกสาร หลักสูตร แบบเรียน คู่มือครู และเอกสารอื่น ๆ มีการวางแผน การทำ และการใช้หลักสูตร

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน

ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน	(n = 331)		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
11. วิเคราะห์หลักสูตรการเรียนรู้ของแต่ละสาระ	3.81	0.75	มาก	8
12. พิจารณากำหนดกิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ	3.47	0.85	ปานกลาง	11
13. การจัด โครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร	3.77	0.67	มาก	9
14. จัดทำกำหนดการสอน	3.85	0.74	มาก	6
15. พิจารณาการแต่งตั้งครูที่ทำหน้าที่นี้เทศภายใน	3.56	0.68	มาก	10
16. ตรวจสอบความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถกับภาระงานกับความรับผิดชอบของครู	3.85	0.76	มาก	7
17. มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนในโรงเรียน	4.12	0.72	มาก	2
18. มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ทางด้านวิชาการเกี่ยวกับเพื่อนครู	3.94	0.77	มาก	5
19. ร่วมกันในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	3.99	0.78	มาก	4
20. เป็นคณะทำงานในการปรับปรุงแผนงานวิชาการ	4.20	0.75	มาก	1
21. มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการ การวัดผลประเมินผลนักเรียน	4.09	0.83	มาก	3
รวม	3.88	0.47	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ เป็นคณะทำงานในการปรับปรุงแผนงานวิชาการ มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการ การวัดผลประเมินผลนักเรียน ส่วนด้านพิจารณากำหนดกิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการร่วมตัดสินใจ

ด้านการร่วมตัดสินใจ	(n = 331)		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
22. พิจารณากำหนดหลักสูตรท้องถิ่น	3.95	0.75	มาก	5
23. เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ	3.87	0.78	มาก	7
24. พิจารณากำหนดให้มีการประเมินผลโดยเพิ่มสะสมงาน	3.81	0.80	มาก	9
25. พิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน	3.84	0.95	มาก	8
26. เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ	4.00	0.77	มาก	3
27. ร่วมพิจารณาวิทยากรอบรมทางวิชาการ	4.17	0.77	มาก	1
28. เสนอแนะการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม	3.97	0.72	มาก	4
29. นำเสนอข้อมูลเพื่อการประชุมผู้ปกครอง	3.90	0.80	มาก	6
30. ร่วมกันแก้ปัญหา การปฏิบัติการห้องสมุด	4.02	0.84	มาก	2
รวม	3.95	0.57	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านการร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ร่วมพิจารณาวิทยากรอบรมทางวิชาการ ร่วมกันแก้ปัญหา การปฏิบัติการห้องสมุด เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ด้านการติดต่อสื่อสาร

ด้านการติดต่อสื่อสาร	(n = 331)		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
31. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	3.66	0.82	มาก	6
32. ติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์แผนงานปฏิทินงานวิชาการ ให้คณะครูผู้ปกครองทราบ	3.71	0.82	มาก	5
33. ร่วมชี้แจงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร	3.55	0.87	มาก	8
34. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดประเมินผล ตามสภาพจริง	3.52	0.83	มาก	9
35. เผยแพร่ผลทางวิชาการให้เพื่อนครูทราบ	3.60	0.86	มาก	7
36. ร่วมพิจารณาสรรหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน	3.93	0.69	มาก	1
37. พิจารณาจัดทำ จดหมายข่าว จุลสาร วารสาร เกี่ยวข้องกับ งานโรงเรียนเพื่อเผยแพร่แก่หน่วยอื่น และชุมชน	3.84	0.67	มาก	2
38. ร่วมกำหนดระเบียบวาระในการประชุมผู้ปกครอง	3.81	0.70	มาก	3
39. ช่วยแนะนำผู้ปกครองเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียน ทางด้านการศึกษา	3.74	0.80	มาก	4
รวม	3.71	0.55	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ร่วมพิจารณาสรรหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน พิจารณาจัดทำ จดหมายข่าว จุลสาร วารสาร เกี่ยวข้องกับงานโรงเรียนเพื่อเผยแพร่แก่หน่วยอื่น และชุมชน ร่วมกำหนดระเบียบวาระในการประชุมผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

1. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เขต 6	ระดับชั้นที่สอน											
	อนุบาล $n = 71$				ประถมศึกษา $n = 166$				มัธยมศึกษา $n = 94$			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย	3.86	0.54	มาก	3	3.82	0.54	มาก	3	3.77	0.53	มาก	3
2. ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน	3.97	0.54	มาก	2	3.88	0.45	มาก	2	3.80	0.44	มาก	2
3. ด้านการร่วมตัดสินใจ	4.03	0.60	มาก	1	3.95	0.56	มาก	1	3.88	0.56	มาก	1
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.74	0.58	มาก	4	3.70	0.55	มาก	4	3.70	0.56	มาก	4
รวม	3.90	0.51	มาก		3.84	0.43	มาก		3.79	0.44	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน ดังนี้

ครูผู้สอนในระดับอนุบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการมีบทบาทพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการติดต่อสื่อสาร

ครูผู้สอนในประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการมีบทบาทพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการติดต่อสื่อสาร

ครูผู้สอนในมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการมีบทบาทพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการติดต่อสื่อสาร

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2	.166	.083	.289	.749
	ภายในกลุ่ม	228	48.553	.287		
	รวม	330	48.719			
2. ด้านการมีบทบาทพร้อมในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.603	.301	1.388	.252
	ภายในกลุ่ม	228	36.695	.217		
	รวม	330	37.298			
3. ด้านการร่วมตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	.445	.222	.690	.503
	ภายในกลุ่ม	228	54.479	.322		
	รวม	330	54.924			
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	.045	.023	.073	.929
	ภายในกลุ่ม	228	52.352	.310		
	รวม	330	52.397			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.260	.130	.639	.529
	ภายในกลุ่ม	228	34.374	.203		
	รวม	330	34.634			

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน ภาพรวมและแยกวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ครูที่สอนในระดับอนุบาล ครูที่สอนในระดับประถมศึกษา และครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับของการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6	ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี				ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป			
	(n = 204)		ระดับ	อันดับ	(n = 127)		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD			\bar{X}	SD		
1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย	3.78	0.56	มาก	3	3.86	0.50	มาก	3
2. ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน	3.84	0.49	มาก	2	3.93	0.43	มาก	2
3. ด้านการร่วมตัดสินใจ	3.91	0.60	มาก	1	4.01	0.50	มาก	1
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.67	0.57	มาก	4	3.77	0.53	มาก	4
รวม	3.67	0.57	มาก		3.89	0.40	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการติดต่อสื่อสาร

ผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการติดต่อสื่อสาร

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 6	ประสบการณ์ในการทำงาน				<i>t</i>	<i>p</i>
	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย	3.78	0.56	3.86	0.50	-0.974	.331
2. ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน	3.84	0.49	3.93	0.43	-1.162	.247
3. ด้านการร่วมตัดสินใจ	3.91	0.60	4.01	0.50	-1.158	.249
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.67	0.57	3.77	0.53	-1.116	.266
รวม	3.80	0.48	3.89	0.40	-1.285	.201

จากตาราง 9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมและแยกวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีเป็นต้นไป ของครูนั้นมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ประชากรคือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 2,309 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน จำนวน 331 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 39 ข้อ โดยค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .21 ถึง .67 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .92 ซึ่งมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ สถิติเปรียบเทียบ *t - test* แบบ Independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - way ANOVA)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในมากและพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก อันดับสามคือด้านการกำหนด เป้าหมาย อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ใน ระดับมาก

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ กำหนดแผนพัฒนางานวิชาการ พิจารณากำหนด เอกสาร หลักสูตร แบบเรียน คู่มือครู และเอกสารอื่น ๆ มีการวางแผน การทำ และการใช้หลักสูตร

1.2 ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ เป็นคณะทำงานในการปรับปรุงแผนงานวิชาการ มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการการวัดผลประเมินผลนักเรียน

1.3 ด้านการร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถกับภาระงานกับความรับผิดชอบของครู ร่วมกันในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พิจารณาการแต่งตั้งครูที่ทำหน้าที่นิเทศภายใน

1.4 ด้านการร่วมติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ร่วมพิจารณาสรรหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน พิจารณาจัดทำจดหมายข่าว จุลสาร วารสาร เกี่ยวข้องกับงานโรงเรียนเพื่อเผยแพร่แก่หน่วยอื่น และชุมชน ร่วมกำหนดระเบียบวาระในการประชุมผู้ปกครอง

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามชั้นที่สอนและประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

2.1 ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน ภาพรวมและแยกวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ครูที่สอนในระดับอนุบาล ครูที่สอนในระดับประถมศึกษา และครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมและแยกวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปของครูนั้นมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 โดยอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในมาก สาเหตุที่ทำให้

ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ได้ส่งเสริมและจัดการอบรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารและครูได้ตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อเตรียมการ เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในช่วงปีการศึกษา 2554 - 2556 เป็นช่วงที่ได้มีการกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ทุกโรงเรียน โดยในการอบรมได้มีการติดตามผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานของทุกโรงเรียนอย่างเคร่งครัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6, 2555, หน้า 35) และสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดให้หน่วยงานทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือกับการประเมินคุณภาพการศึกษา กับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับจันทร์ รัตติ (2554) พบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธนศิษฐ์ เรืองยัง (2553) พบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอัจฉพร หิรัญอมรกุล (2552) พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเมืองพิทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ กำหนดแผนพัฒนางานวิชาการ พิจารณากำหนดเอกสาร หลักสูตร แบบเรียน คู่มือครู และเอกสารอื่น ๆ มีการวางแผน การทำ และการใช้หลักสูตรสาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนให้ความสำคัญของงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่สำคัญมากและผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักและให้มี ดำเนินการ จัดโปรแกรมการเรียนการสอน และทำกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้มีคุณภาพประสิทธิภาพที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33 - 38) สอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดให้หน่วยงานทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือกับการประเมินคุณภาพการศึกษา กับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับจันทร์ รัตติ (2554) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้มีการทำการศึกษาด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอัจฉพร หิรัญอมรกุล (2552) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครู

ในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเมืองพิทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพิทยา จังหวัดชลบุรี ได้มีการทำการศึกษาด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ เป็นคณะทำงานในการปรับปรุงแผนงานวิชาการ มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการการวัดผลประเมินผลนักเรียน สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารให้ความสำคัญและใส่ใจ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวเอง โดยมีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถทักษะและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างแท้จริง สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 20) ได้สรุปว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กำหนดจุดหมายสาระกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของทับทิม พรหมบุตร (2555) การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้มีการทำการศึกษา ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎมกล เกษียร (2555) การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ได้มีการทำการศึกษา ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถกับภาระงานกับความรับผิดชอบของครู ร่วมกันในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พิจารณาการแต่งตั้งครูที่ทำหน้าที่พิเศษภายใน สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารได้ให้ความสำคัญ ในการมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องของการกำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน ทั้งแผนพัฒนาและการปฏิบัติการ การประเมินผล การเรียนการสอน การจัดทำโครงการฝึกอบรมและหลักสูตร ที่จะนำไปสู่การพัฒนาได้อย่างถูกต้อง ตรงจุด และสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับภาวนา วงสวาท (2541, หน้า 46) แนวคิดในการให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานในการตัดสินใจกำลังได้รับความสนใจ

เพราะสามารถช่วยในการดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ได้บังคับบัญชาพอใจที่มีส่วนร่วม และรับผิดชอบต่อหน่วยงาน พร้อมทั้งบรรยากาศที่เอื้ออำนวย และสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์ รัศมี (2554) การศึกษาร่วมกันของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 1 ได้มีการทำการศึกษา ด้านการร่วม ตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนศิษฐ์ เรืองฮัง (2553) ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิมมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้มีการทำการศึกษา ด้านการร่วมตัดสินใจโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ร่วมพิจารณาสรรหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน พิจารณาจัดทำ จดหมายข่าว จุลสาร วารสาร เกี่ยวข้องกับงานโรงเรียนเพื่อเผยแพร่แก่ หน่วยงานอื่น และชุมชน ร่วมกำหนดระเบียบวาระในการประชุมผู้ปกครอง สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัย ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารได้ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมใน การติดต่อสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารเป็นกระบวนการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเท็จจริง หรือความรู้สึกเป็นคำพูด อักษร สัญลักษณ์ ข่าวสาร และความเข้าใจ การสร้างระบบ การติดต่อสื่อสารเป็นการเชื่อมโยงบุคคลให้เข้าใจตรงกันตามวัตถุประสงค์ การสื่อสารที่ดีสามารถ บริหารงานให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับคำกล่าวของธรร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 415) การติดต่อสื่อสาร ได้เข้ามามีบทบาทในทุกสถานศึกษาและทุกรูปแบบอาจถือได้ว่า เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานจัดการศึกษาหน้าที่ประการแรก ที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา คือ จะต้องสร้างระบบการติดต่อสื่อสารขึ้นภายในโรงเรียนและสอดคล้องกับงานวิจัย ของจันทร์ รัศมี (2554) การศึกษาร่วมกันของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 1 ได้มีการทำการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนศิษฐ์ เรืองฮัง (2553) การศึกษาร่วมกันของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิมม ธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้มีการทำการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามชั้นที่สอนและประเภทการทำงาน ดังนี้

2.1 ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน ภาพรวม

และแยกวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ครูที่สอนในระดับอนุบาล ครูที่สอนในระดับประถมศึกษา และครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะครูมีความตระหนักถึงบทบาทของตน และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น อาจเนื่องจากการเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินภายนอกครั้งที่ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมไปถึงการปรับเปลี่ยนเกณฑ์ในการปรับวิทยฐานะให้ครูมีส่วนร่วมในหลากหลายกิจกรรม และการติดตามกำกับของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเคร่งครัด หรือการประเมินภายในหน่วยงานเอง จากผลการวิเคราะห์เหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกด้านในโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่ครูทุกคนต้องทำหน้าที่ร่วมกัน ไม่ใช่กิจกรรมที่กระทำแยกหรือทำแยกกัน จะต้องปฏิบัติทุกคนสอดคล้องกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 (2555, หน้า 35) ซึ่งอ้างอิงจาก แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2555 ที่ต้องการให้ครูทุกคนมีกิจกรรมที่พัฒนาองค์กรร่วมกัน โดยเฉพาะกิจกรรมภายในโรงเรียนซึ่งรวมถึงการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของทับทิม พรหมบุตร (2555) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ครูแต่ละระดับชั้นมีความการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธนศิษฐ์ เรืองฮัง (2553) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ต่างชั้นกัน มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมและแยกวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีเป็นต้นไปของครูนั้นมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ครูมีความตระหนักถึงบทบาทของตน และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น อาจเนื่องจากการเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินภายนอกครั้งที่ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมไปถึงการปรับเปลี่ยนเกณฑ์ในการปรับวิทยฐานะให้ครูมีส่วนร่วมในหลากหลายกิจกรรม และการติดตามกำกับของ

หน่วยงานต้นสังกัดอย่างเคร่งครัดหรือการประเมินภายในหน่วยงานเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของธนศิษฐ์ เรืองฮัง (2553) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญและสอดคล้องกับผลการวิจัยของทับทิม พรหมบุตร (2555) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดคม โนมรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมในด้านการกำหนดมีกรวางแผนด้านการนิเทศการศึกษา รวมไปถึงการกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการบริหารงานด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น

1.2 การมีส่วนร่วมด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน ควรตระหนักการพิจารณา กำหนดกิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ การพิจารณาการแต่งตั้งครูที่ทำหน้าที่พิเศษภายในการจัดโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร

1.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรทำการส่งเสริมพิจารณากำหนดให้มีการประเมินผล โดยเพิ่มสะสมงานพิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ

1.4 การมีส่วนร่วมในด้านการติดต่อสื่อสาร ควรทำการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ร่วมชี้แจงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เผยแพร่ผลทางวิชาการให้เพื่อนครูทราบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

จากการวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรให้มีการวิจัยการพัฒนางานร่วมด้านการบริหารวิชาการ โดยให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการวิจัย และดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการพัฒนาของทุกฝ่าย

2.2 ควรให้มีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2.3 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับบลิเคชัน.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). *แนวคำเนินการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- กรองแก้ว อยู่สุข. (2537). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรราพิพัฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กำพล แสนบุญเรือง. (2542). *การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คุณวุฒิ คนฉลาด. (2540). *การพัฒนาองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. ชลบุรี: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรกฤษณ์ ปลัดเซ็น. (2555). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 กลุ่มจังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ รัศมี. (2554). *พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2535). *คุณลักษณะบางประการของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียนและความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนประถมศึกษา*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ด พอยท์.

- ชม ภูมิภาค. (2543). เทคโนโลยีเพื่อศึกษา. *เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา*, 7(1), 16 - 17.
- ชารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน์.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูพงศ์ ปัญงะวัต. (2541). *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: เอส.ดี.เพรส.
- ณัฐพล ชุมวรฐายี. (2545). *บันไดสู่การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- ทับทิม พรหมบุตร. (2555). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม*
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนศิษฐ์ เรืองฮัง. (2553). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล*
วัดราษฎร์นียมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธัญกมล เกษียร. (2555). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล*
นครระยอง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นวลจิตต์ ชาวศิริพิงษ์. (2545). *การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
การปฏิรูปการศึกษา.
- นิคม ทาแดง. (2545). *เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา.
- นิยม สุวรรณะ. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกับมนุษย์สัมพันธ์ของ*
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). *การพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. เชียงใหม่:
แสงศิลป์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ: สุวีริสาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2545). *การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา: เพื่อคุณภาพการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา.

- ปัญญา แก้วกีร. (2545). *การบริหารการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่เป็นฐาน*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2545). *ประกันคุณภาพการศึกษา ชุดฝึกอบรมครูประมวลสาระบทที่ 4*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พัชรา ทวีวงศ์ ณ อยุธยา. (2539). *การทำงานเป็นคณะ: ประสบการณ์วิชาชีพ มหาวิทยาลัยมหิดลหลักสูตรและการสอน หน่วยที่ 1 - 5*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544). *หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏพระนคร.
- การดี อนันต์นาวิ. (2555). *หลักการแนวคิดทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- ภาวนา วงสว่าง. (2541). *การตัดสินใจแบบให้มีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2545). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน่วยที่ 1 - 8*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). *การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วัชระ สกุล ณ มรรคา. (2541). *ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันทนา วงศ์ศิลปะภิรมย์. (2545). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร ประมวลสาระบทที่ 4 การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ภาพ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริอร ชันชหัตถ์. (2544). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- ศิริพรรณ จินดาทอง. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุทธิชัย เรื่องฤทธิ์. (2546). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอเนินกมพัฒนา จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุธีร์ สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสีโยกฤษฎ์. (2541). *หลักการบริหารเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- สมาน อัสวภูมิ. (2541). *การจัดและการบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรณีศึกษา Kenton school district*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซ็ทการพิมพ์.
- สุริย์ ภู่งพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. (2555). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2555*. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2542). *คู่มือและเครื่องมือประเมินมาตรฐาน โรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- อนันตชัย อุทัยพัฒนาชีพ. (2544). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. *ข่าวศูนย์กฎหมายธุรกิจ*, 9(91), 3 - 39.
- อัจฉนพร หิรัญอมรกุล. (2552). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน เมืองพิทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพิทยา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา สังข์สุวรรณ. (2540). *การบริหารงานอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: เทพรัตน์เพรส.
- อิทธิเดช สิทธิจันทร์. (2553). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน เขตตำบลท่ากระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ บี การพิมพ์.

- Anthony, R. D., & Nicholson, J. (1977). *The evolution of the philosophy of Catholic school: An analysis of recent church documents*. Retrieved from <http://fodham.bepress.com/dissertation/AAI9109229>
- Barnard, C. I. (1972). *Funtion of an executive*. Combridge, Massachusetts: Harvard University Press.
- Becker, J. W. (1977). *Research in education* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Beckhard, R. (1987). *Organization development: Strategies and models reading*. Mass: Addison - Wesley Publishing Company.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Biddle, B. J., & Thomas, E. J. (1966). *The concept and research*. New York: John Wiley and Sons.
- David, K., & Newstrom, J. W. (1985). *Human behavior at work: Organizational behavior* (7th ed.). n.p.
- Duke, D. L., Showers, B. K., & Amber, M. (1980). Teacher and shared decision-making: The costs and benefits of involvement. *Educational Administration Quarterly*, 16(1), 93 - 106.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.
- Letteri, R. (1990). A critical theory of participatory management systems. *Dissertation Abstracts International*, 51(12), 4292 - A.
- Lodahl, T. (1968). The definition and measurement of job involvement. *Journal of Applied Psychology*, 49(1), 23 - 24.
- Mattox, D. D. (1978). A study of the in - service needs of Illinois public elementary school principals. *Dissertation Abstracts International*, 38(12), 7061 - A.
- Miller, V. (1965). *Administration of American school*. New York: Mc Millan Pubishing.
- Smith, E. W. (1961). *The educators encyclotedia*. New Jersey: Prentice Hall.
- Woodcock, M. (1989). *Team development manual*. Great Britain: Grower Publishing.
- Zeleny, M. (1982). *Multiple criteria decision making*. New York: McGrew - Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งสิ้น 39 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของครูในโรงเรียน
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6
2. กรุณาตอบแบบสอบถามทั้งฉบับให้ครบทุกข้อ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์
3. โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาวิจัยบรรลุ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปประเมินวิเคราะห์เป็นภาพรวม
เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาให้สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ข้อมูลที่ท่านตอบคำถามนี้จะไม่ส่งผลเสียต่อท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ
และจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในการอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวกนกอร ภักดีการ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของครูในโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ตามสภาพความเป็นจริง

1. ระดับชั้นที่ครูสอน
 - () ระดับชั้นอนุบาล
 - () ระดับชั้นประถมศึกษา
 - () ระดับชั้นมัธยมศึกษา
2. ประสบการณ์การทำงาน
 - () ต่ำกว่า 10 ปี ลงมา
 - () ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าครูในโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติในแต่ละข้ออยู่ในระดับใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงช่องเดียว ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นอังก์การต่อการส่งเสริมการทำงาน อย่างเป็นระบบ		/			

ข้อความเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6

ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	การร่วมกำหนดเป้าหมาย
1.	กำหนดแผนพัฒนางานวิชาการ
2.	พิจารณากำหนดเอกสาร หลักสูตร แบบเรียน คู่มือครู และเอกสารอื่น ๆ
3.	พิจารณากำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
4.	พิจารณากำหนดคุณภาพ และมาตรฐานงานวิชาการ โรงเรียน
5.	มีการวางแผน การทำ และการใช้หลักสูตร
6.	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
7.	ร่วมกำหนดกิจกรรมทางวิชาการในรอบปี
8.	มีการวางแผนด้านการนิเทศการศึกษา
9.	กำหนดแนวทางการวัดประเมินผลการเรียนการสอน
10.	กำหนดกิจกรรมการบริการห้องสมุด
	การมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน					
11.	วิเคราะห์หลักสูตรการเรียนรู้ของแต่ละสาระ
12.	พิจารณากำหนดกิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศ ทางวิชาการ
13.	การจัดโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับ หลักสูตร
14.	จัดทำกำหนดการสอน
15.	พิจารณาการแต่งตั้งครูที่ทำหน้าที่นิเทศภายใน
16.	ตรวจสอบความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถ กับภาระงานกับความรับผิดชอบของครู

ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
17.	มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนในโรงเรียน
18.	มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ ทางด้านวิชาการเกี่ยวกับเพื่อนครู
19.	ร่วมกันในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
20.	เป็นคณะทำงานในการปรับปรุงแผนงานวิชาการ
21.	มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการ การวัดผล ประเมินผลนักเรียน การร่วมตัดสินใจ
22.	พิจารณากำหนดหลักสูตรท้องถิ่น
23.	เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ
24.	พิจารณากำหนดให้มีการประเมินผล โดยเพิ่มสะสมงาน
25.	พิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักเรียน
26.	เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ
27.	ร่วมพิจารณาวิทยากรอบรมทางวิชาการ
28.	เสนอแนะการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม
29.	นำเสนอข้อมูลเพื่อการประชุมผู้ปกครอง
30.	ร่วมกันแก้ปัญหา การปฏิบัติการห้องสมุด การร่วมติดต่อสื่อสาร
31.	นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน
32.	ติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์แผนงานปฏิทินงาน วิชาการให้คณะครูผู้ปกครองทราบ
33.	ร่วมชี้แจงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร
34.	เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดประเมินผล ตามสภาพจริง

ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
35.	เผยแพร่ผลทางวิชาการให้เพื่อนครูทราบ
36.	ร่วมพิจารณาสรรหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน
37.	พิจารณาจัดทำ จดหมายข่าว จุลสาร วารสาร เกี่ยวข้องกับงาน โรงเรียนเพื่อเผยแพร่แก่นักเรียน และชุมชน
38.	ร่วมกำหนดระเบียบวาระในการประชุมผู้ปกครอง
39.	ช่วยแนะนำผู้ปกครองเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียน ทางการเรียน

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

ตารางที่ 12 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ยจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	1	1	1	1.00
2	1	1	1	1.00
3	1	1	0	0.67
4	1	1	1	1.00
5	1	1	1	1.00
6	1	0	1	0.67
7	1	1	1	1.00
8	1	0	1	0.67
9	1	1	1	1.00
10	1	1	1	1.00
11	1	0	1	0.67
12	1	1	0	0.67
13	1	1	1	1.00
14	1	1	1	1.00
15	1	0	1	0.67
16	1	1	1	1.00
17	1	1	1	1.00
18	1	1	1	1.00
19	1	1	1	1.00
20	1	1	1	1.00
21	1	0	1	0.67
22	1	1	1	1.00
23	1	1	1	1.00
24	1	0	1	0.67
25	1	0	1	0.67
26	1	1	1	1.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
27	1	1	1	1.00
28	1	1	1	1.00
29	1	1	1	1.00
30	1	1	0	0.67
31	1	1	1	1.00
32	1	1	1	1.00
33	1	0	1	0.67
34	1	0	1	0.67
35	1	1	1	1.00
36	1	1	1	1.00
37	1	1	1	1.00
38	1	1	1	1.00
39	1	1	0	0.67

ตารางที่ 13 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	Corrected item - total correlation
1	0.67
2	0.38
3	0.52
4	0.65
5	0.38
6	0.60
7	0.36
8	0.22
9	0.52
10	0.58
11	0.40
12	0.49
13	0.50
14	0.54
15	0.55
16	0.54
17	0.23
18	0.62
19	0.67
20	0.38
21	0.61
22	0.49
23	0.58
24	0.53
25	0.27
26	0.46
27	0.46

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อคำถาม	Corrected item - total correlation
28	0.52
29	0.61
30	0.42
31	0.31
32	0.21
33	0.55
34	0.39
35	0.43
36	0.49
37	0.33
38	0.28
39	0.29

ตารางที่ 14 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Reliability statistics	
Cronbach's alpha	N of items
.920	39